

Сабақтың тақырыбы: «Шеңбер және дөңгелек»

Сабақтың мақсаты:

Өтілген тақырып бойынша білім, білік дағдыларын меңгерту. Алған білімдерін ережелерді есептер шығару барысында пайдалана білуге үйрету;

ДАМУШЫЛЫҒЫ: Оқушыларды бірлесіп жұмыс істеуге, өзара көмек көрсетуге, тез шешім қабылдай білуге, өз білімін көрсете алу және шығармашылық қабілеттерін ашуға үйрету

ТӘРБИЕЛІГІ: Оқушыларды алғырлыққа, шапшаңдыққа және ұқыптылыққа тәрбиелеу

САБАҚТЫҢ ТИПІ: Білім мен дағдыны қорытындылау, жүйелеу сабағы

САБАҚТЫҢ ТИПІ: Саяхат сабақ

САБАҚТЫҢ КӨРНЕКІЛІГІ: Таратпа материалдар, “Бағалау парағы” тестік тапсырмалар, кестелер, жауап парағы, интерактивті тақта

Сабақтың ұраны:

Біз ақылды баламыз,
Есеп, жұмбақ ойынның
Жауабын тез табамыз.
Туын ұстап білімнің,
Саяхатқа барамыз.

Қоржынның тапсырмасы

Қызғалдақ есептері

Natali

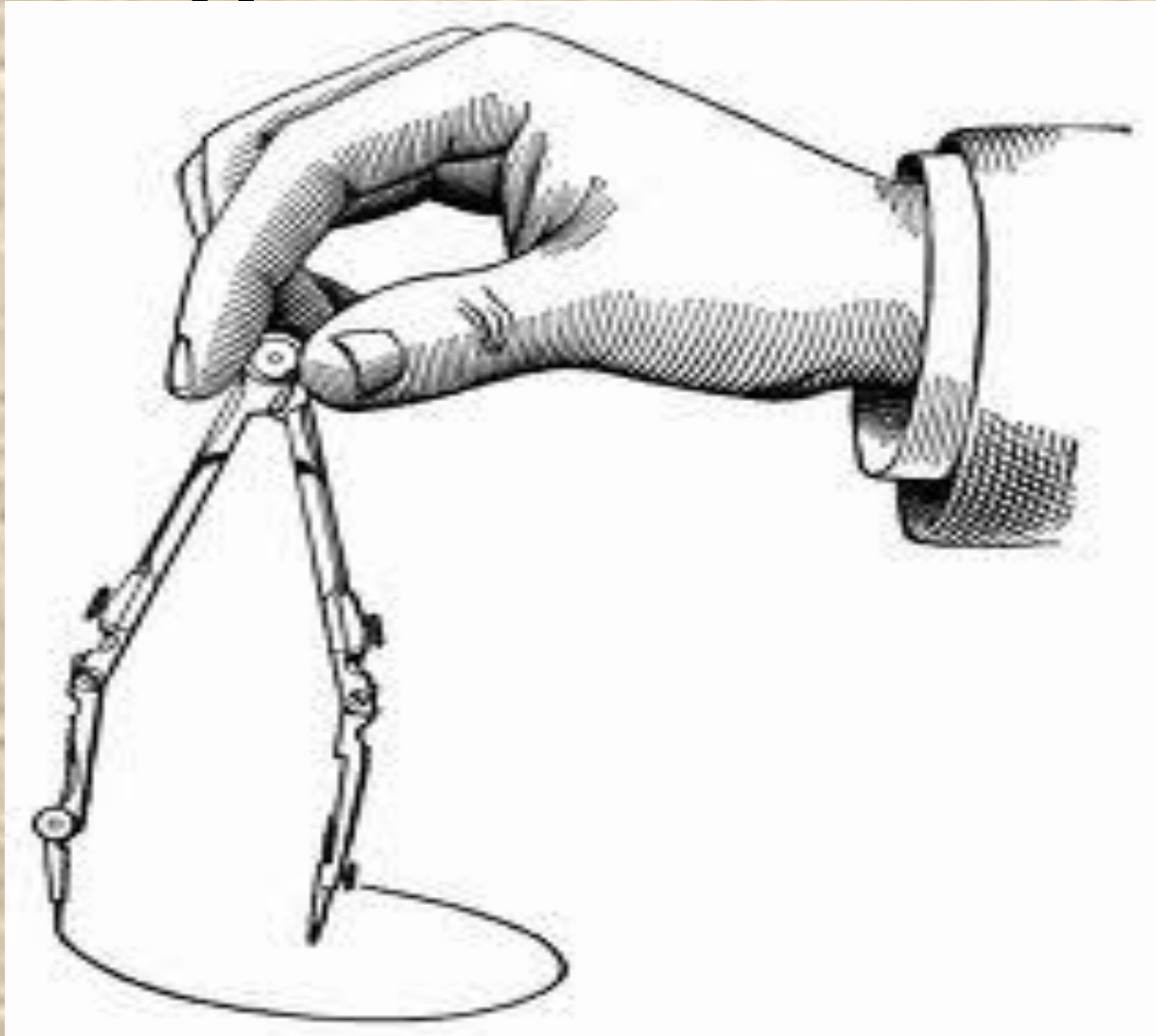

Түйелі атаның үйі

Шеңберді циркуль деген құралмен саламыз

Шеңбер

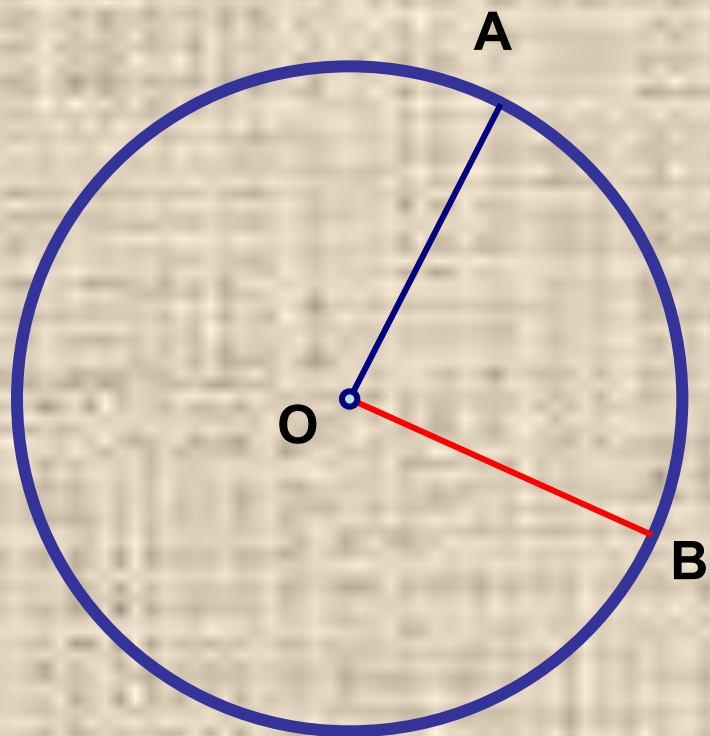
Шеңбер – барлық нүктелері бір жазықтықта және центрден (O нүктесінен) бірдей қашықтықта жататын фигура.

Дөңгелек

- Дөңгелек – шеңбермен шектелген жазықтықтың бөлігі.

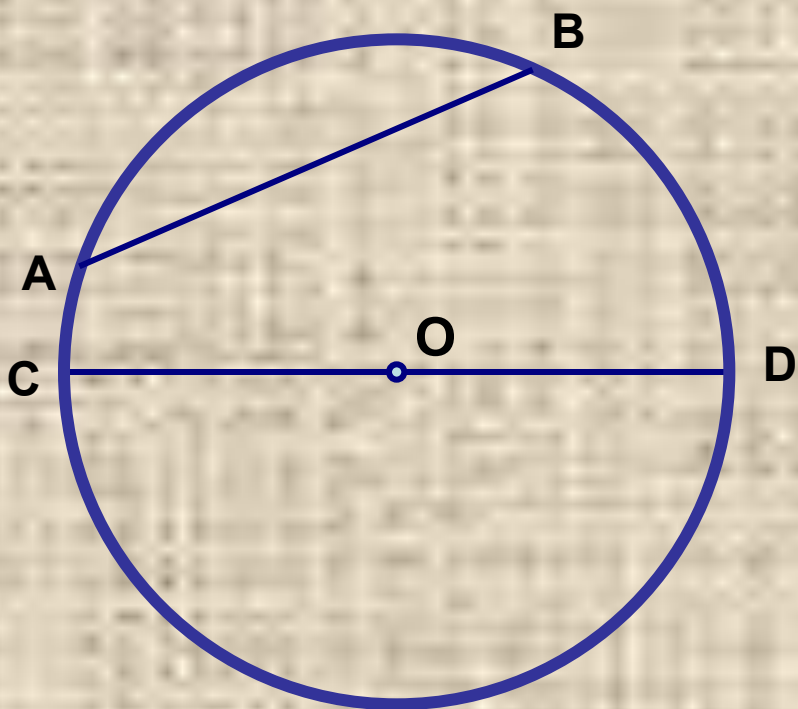
Радиус

- Радиус - шеңбердің центрін оның бойындағы кез келген нүктемен қосатын кесінді.
- Бір шеңбердің барлық радиустары тең.

Диаметр, доға.

- Шеңбердің центрі арқылы өтіп, оның бойындағы екі нүктені қосатын кесінді **диаметр** деп аталады.

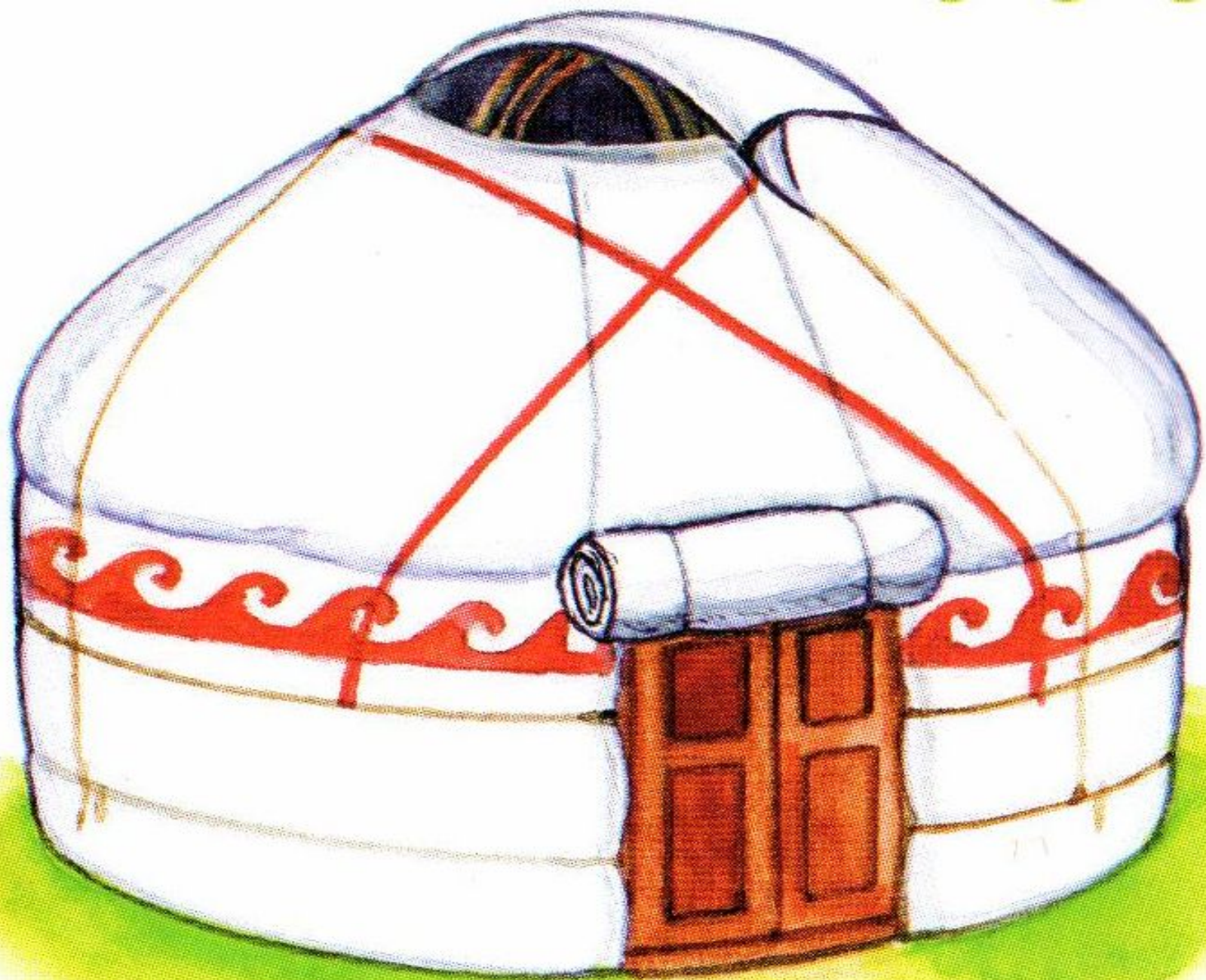
- Диаметр шеңбер радиусынан екі есе ұзын.
- Шеңбердің бойында жатқан екі нүкте арасындағы бөлігі шеңбердің **доғасы** деп аталады.

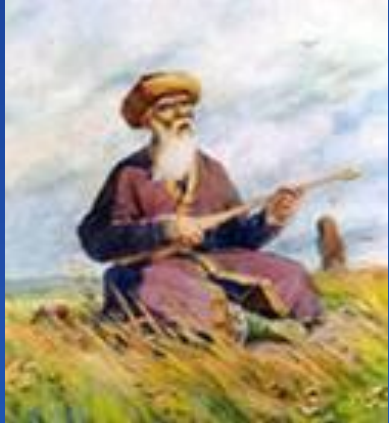
Сен білесің бе?

*“Дөңгелек” ұғымы алғаш рет ежелгі гректерде қалыптасқан. “Диаметр” грек тілінен аударғанда “көлденеңдік” дегенді білдіреді. Үнділер мен вавилондықтар дөңгелектің ең негізгі элементі радиус деп есептеді. Радиус латынның *radius* – доңғалақтың сым шабағы сөзінен алынған.*

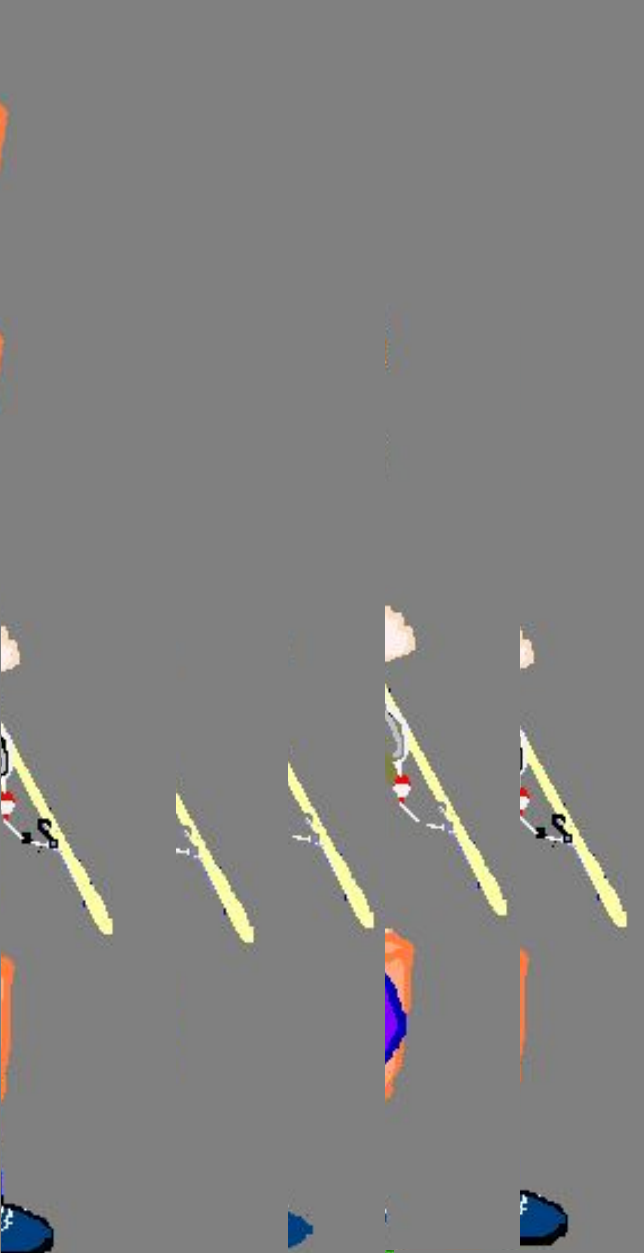
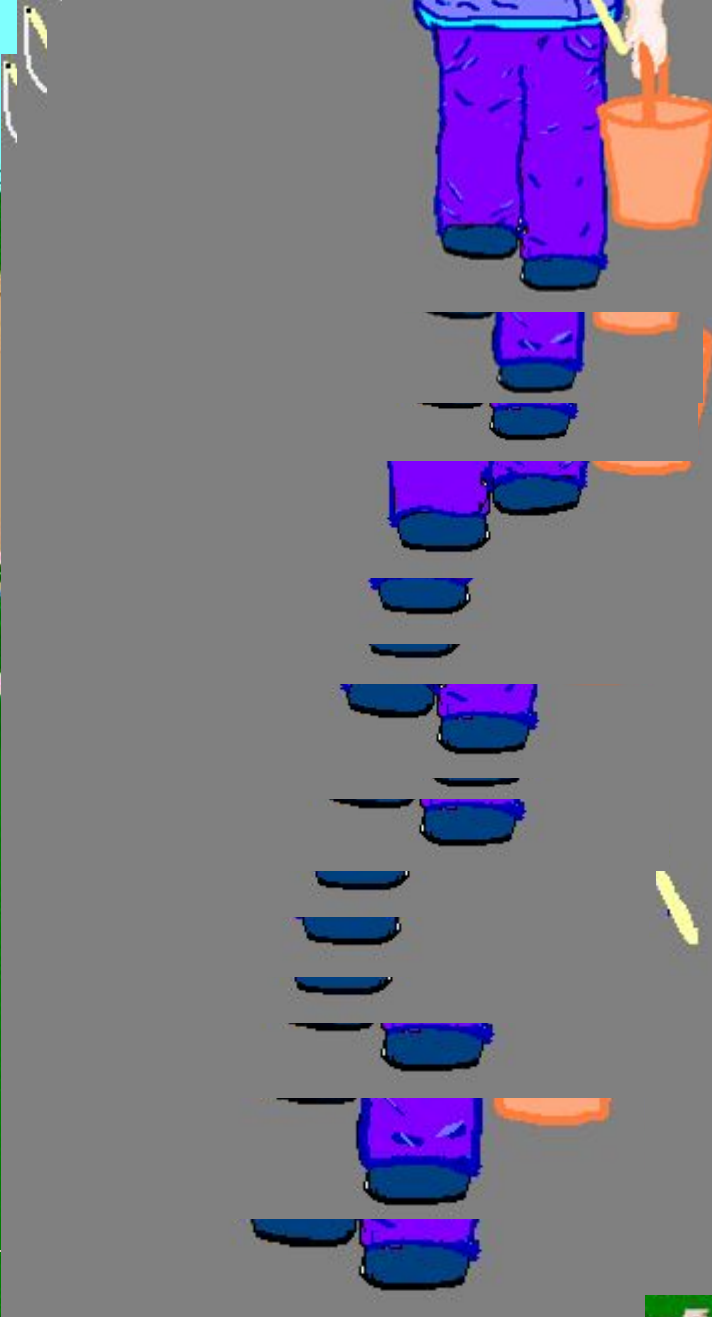

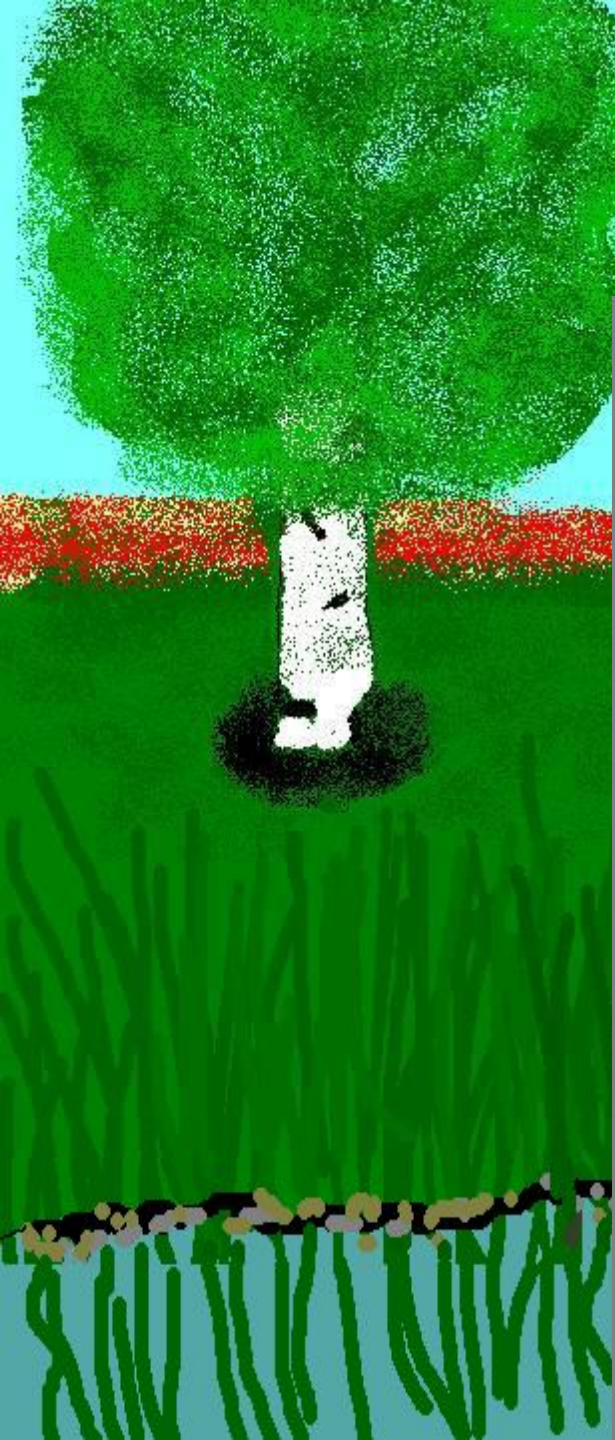
Атаның жылқысын іздеу

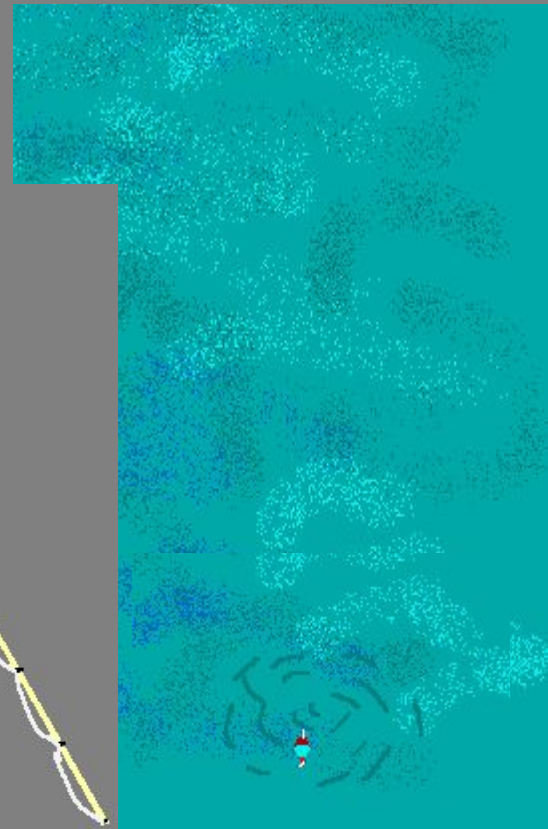
Алтын балық.

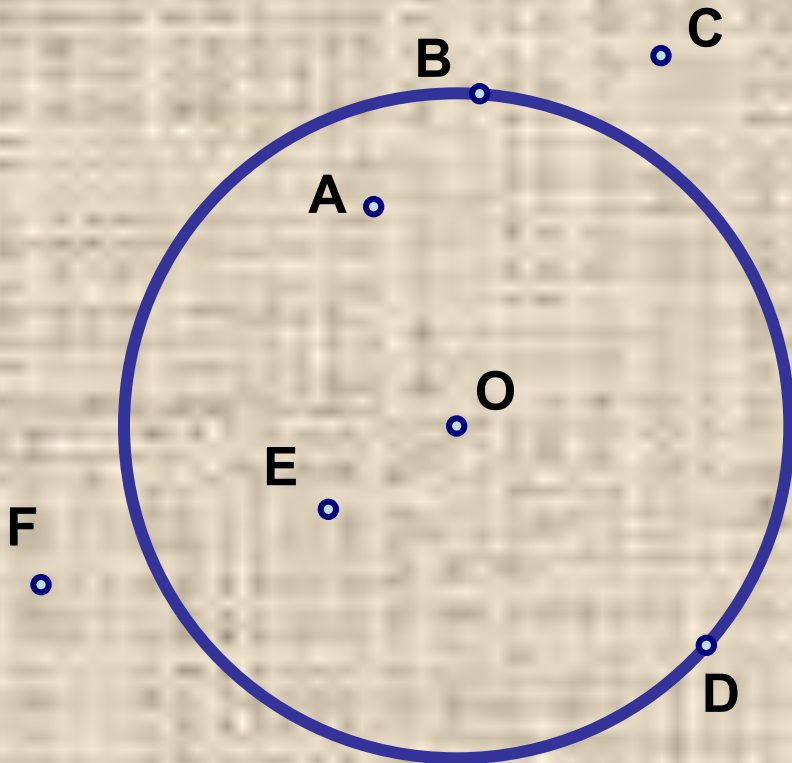

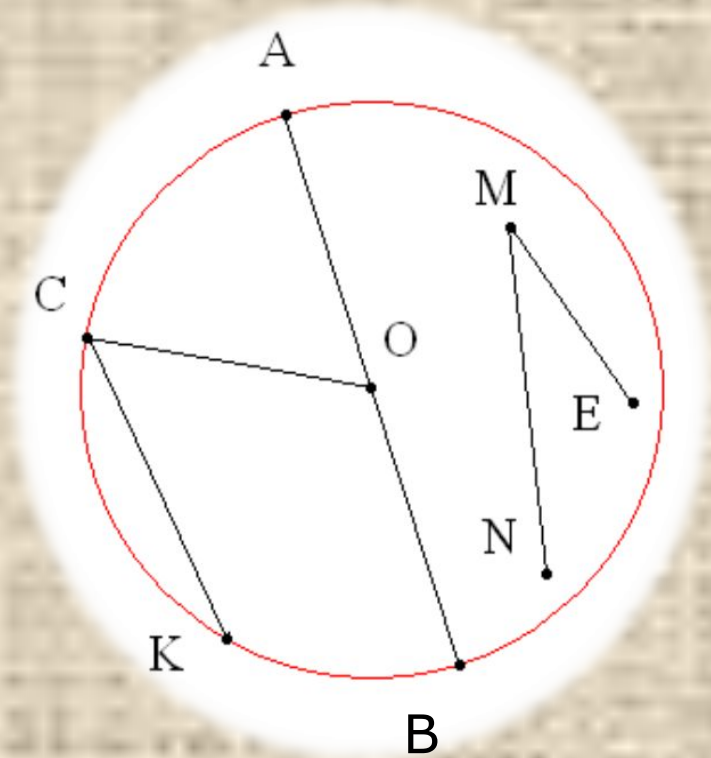

Нүктелерді атаңдар:

- Шеңберге тиісті
B, D
- Шеңбер ішіндегі
O, A, E
- Шеңберге тиісті емес
O, A, E, C, F
- Шеңбердің сыртындағы
C, F

Шеңбердің центрін,
радиусын, диаметрін,
хордасын атаңдар.

Бәрежелді!
Рахмет
Сен тапсырманы
сендерге
орындадың.
балалар!
Саған велосипед
Мен беремдердің
көмектеріңмен
алтын балықты
аулап,
армандаған
велосипелді

Шашылған ережелерді жинақта

- **Басы:**

1. **Шеңбер** - өзара қиылыспайтын ... түйықталған сызық.
2. **Радиус** - ...қосатын кесінді.
3. **Хорда** – ...қосатын кесінді
4. **Диаметр** –бұл ...қосатын кесінді
5. **Дөңгелек** – ...жазықтық бөлігі

- **соңы:**

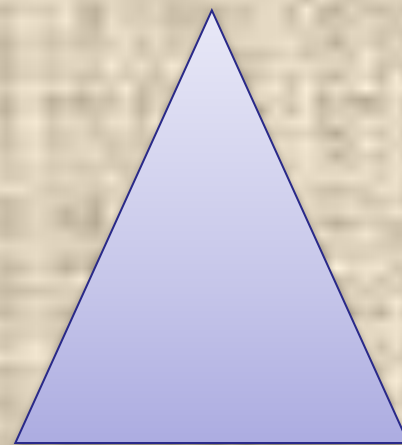
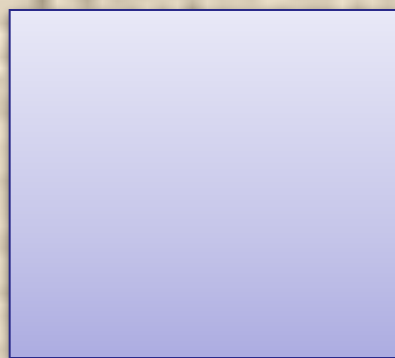
1. ...центрден бірдей қашықтықта орналасқан нүктелерден тұратын
2. ...шеңбермен шектелген.
3. ...шеңбердің екі нүктесін
4. ...шеңбер центрі арқылы өтетін оның бойындағы кез келген нүктені
5. ... центр арқылы өтетін және шеңбердің екі нүктесін

Багаалау

5

4

3

Үйге тапсырма

Ереже

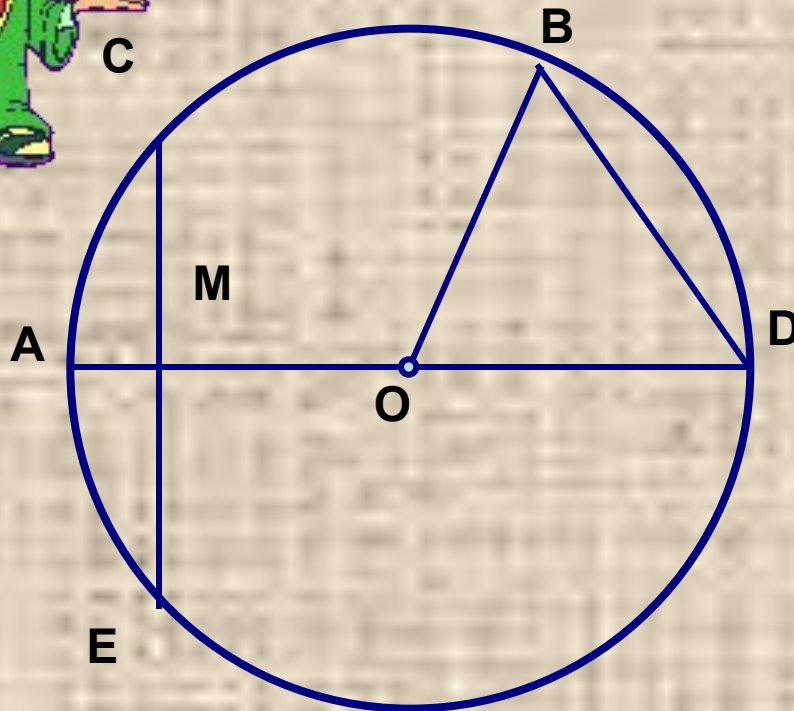
Қорытындылау

Қорытындылау

Нені есте сақтадық?

- Центр
- Радиус
- Диаметр
- Доға

“Адамның ақыл-ойының кеңейе түсуіне математиканың тигізетін әсерін айтып жеткізу қиын.. Математика ой, ақыл-шегін кеңейтеді.

Жәутіков. О.А

Физика-математика ғылымдарының тұңғыш докторы

Сабақ аяқталды!!!